

Datum 2019-03-21
Författare Finansinspektionen

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Diskussionsmöte 2019-04-11

Koncernredovisning – tillämpning av IFRS

Promemorian behandlar följande.

1. Syfte med diskussionsmötet
2. Utgångspunkter för koncernredovisning
3. Avgränsningar
4. Årsredovisningsföreskriften
5. IFRS-regelverket

Bilaga 1 Försäkringsredovisningsdirektivets bestämmelser om koncernredovisning

Bilaga 2 Bestämmelser om koncernredovisning i ÅRFL

Bilaga 3 Årsredovisningsföreskriftens bestämmelser om koncernredovisning

Bilaga 4 Bestämmelser i FRL relaterade till koncernredovisning

1. Syfte med diskussionsmötet

På diskussionsmötet vill FI belysa/diskutera frågeställningar relaterade till koncernredovisningsbestämmelser i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag.

2. Utgångspunkter för koncernredovisning

Följande utgångspunkter gäller för koncernredovisning om tillämpning av IFRS-regelverket i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag (årsredovisningsföreskriften).

2.1 Försäkringsredovisningsdirektivet (91/674/EEG)

2.2 IAS-förordningen

2.3 Lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL)

2.4 Bokföringslagen (1999:1078)

2.5 Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag

2.6 Rådet för finansiell rapportering

2.7 Försäkringsrörelselagen (2010:2043)

Bestämmelser om koncernredovisning finns i försäkringsredovisningsdirektivet, IAS-förordningen, ÅRFL, årsredovisningsföreskriften och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Koncernredovisning. FRL har bestämmelser i de associationsrättsliga delarna som kan påverkas av den upprättade koncernredovisningen.

2.1 Försäkringsredovisningsdirektivet (91/674/EEG)¹

Försäkringsredovisningsdirektivet innehåller bestämmelser som sammanställd redovisning (koncernredovisning).

Direktivets bestämmelser hänvisar till stora delar till koncernredovisningsbestämmelserna i Rådets sjunde direktiv av den 13 juni 1983 grundat på artikel 54.3 g i fördrag om sammanställd redovisning (83/349/EEG). Detta direktiv har ersatts av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG.

Försäkringsredovisningsdirektivet innehåller därmed endast bestämmelser om sammanställd redovisning (koncernredovisning) som är utmärkande för försäkringsföretag. Detta innebär t.ex. att:

- Bestämmelserna om uppställningsformerna för balansräkningens och resultaträkningen gäller.
- Avvikelser från ”koncernredovisningsdirektivet”² anges i artikel 66.
- Enligt artikel 67 får medlemsstaterna tillåta eller kräva att hela beloppet av intäkter och vinster samt kostnader och förluster av placeringar anges i den icke-tekniska redovisningen även när dessa har samband med livförsäkringsrörelse.³ I sådana fall får medlemsstaterna dessutom kräva eller tillåta fördelning av del av intäkter och vinster av placeringar på livförsäkringsrörelsens redovisning.

I *bilaga 1* finns det en beskrivning av bestämmelserna om sammanställd redovisning (koncernredovisning) i försäkringsredovisningsdirektivet.

2.2 IAS-förordningen

IAS-förordningen reglerar noterade företags koncernredovisning. Dvs. företag som omfattas av artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 297/2008.

¹ Rådets direktiv av den 19 december 1991 om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag

² Dvs. direktiv 83/349/EEG.

³ Sverige har valt att inte införa denna option i ÅRFL.

Syftet med IAS-förordningen är att anta och tillämpa internationella redovisningsstandarder i gemenskapen för att harmonisera den finansiella information som läggs fram av noterade företag (se artikel 1).

Med internationella redovisningsstandarder avses IAS-standarder (International Accounting Standards), IFRS-standarder (International Financial Reporting Standards) med tillhörande tolkningar (SIC/IFRIC-tolkningar) (se artikel 2).

Standarderna antas av EU-kommissionen enligt ett speciellt förfarande (se artikel 3).

Noterade företag ska upprätta sin koncernredovisning i enlighet med den internationella redovisningsstandarderna som antagits (se artikel 4).

Medlemsstaterna får tillåta eller kräva att (se artikel 5):

- Noterade företag tillämpar IAS-förordningen i juridisk person.
- Onoterade företag tillämpar IAS-förordningen i juridisk person.
- Onoterade företag tillämpar IAS-förordningen i sin koncernredovisning.

Sverige har valt att inte tillåta att IAS-förordningen tillämpas i juridisk person.⁴

2.3 Lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag

ÅRFL innehåller bestämmelser om koncernredovisning enligt försäkringsredovisningsdirektivet respektive enligt IAS-förordningen.

Koncernredovisningsbestämmelserna finns i 7 kap. ÅRFL.

- Där anges vilka företag som ska upprätta koncernredovisning (1 §).
- Vilka delar av ÅRL som ska tillämpas t.ex. om och när koncernredovisning inte behöver upprättas, koncernredovisningens delar, dotterföretag som ska omfattas av koncernredovisningen, överskådlighet, god redovisningssed och rättvisande bild, valuta, innehav utan bestämmande inflytande, balansdag, enhetliga principer för koncernredovisningen och årsredovisningen, eliminerings mellan koncernföretag, förändringar i koncernens sammansättning, hur företag ska räknas in i koncernredovisning, koncernens system för intern kontroll och hållbarhetsrapport för koncernen (2 §).
- När koncernredovisning inte behöver upprättas (3 §).
- Allmänna regler i ÅRFL som även gäller i koncernredovisning (4 §).

Bestämmelser om tillämpningen av IAS-förordningen i koncernredovisningen är införd i 5 §. Där anges vilka bestämmelser (utöver IFRS-reglerna) i 7 kap. ÅRFL respektive 7 Kap. ÅRL som ska tillämpas, t.ex. när koncernredovisning inte behöver upprättas, bestämmelser om förvaltningsberättelse, enhetliga värderingsprinciper, indelning av eget kapital, upplysningar m.m. (5 §).

---

⁴ Se prop. 2004/05:24 Internationell redovisning i svenska företag, avsnitt 5.3, s.67.

Bestämmelsen i IAS-förordningen om att även onoterade företag får tillämpa IAS-förordningen i sin koncernredovisning är införd i 6 §.

Finansinspektionen har fått bemyndigandena att införa närmare föreskrifter om försäkringsföretags och finansiella företags koncernredovisning⁵.

I bilaga 2 finns en beskrivning av koncernredovisningsreglerna i ÅRFL.

Bestämmelser om vad som avses med koncern, moderföretag, dotterföretag, koncernföretag, ägarintresse, gemensamt styrda företag och närstående finns i 1 kap. 3 § ÅRFL. Bestämmelserna i 1 kap. 3 § ÅRFL innehåller vidare definitioner av andelar, hänsynstagande till vissa rättigheter hos mellanman m.m. samt upplysningskrav för moder och dotterföretag.⁶

2.4 Bokföringslagen (1999:1078)

Bokföringslagen innehåller inga bestämmelser om koncernredovisning.

2.5 Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag

Koncernredovisningsbestämmelserna finns i 7 kap. årsredovisningsföreskriften.

I årsredovisningsföreskriften anges att, oavsett om ett försäkringsföretag är noterat eller onoterat, så ska det tillämpa IAS-förordningen när företaget upprättar koncernredovisning, s.k. full IFRS (se 7 kap. 2 §). I paragrafen (och i 7 kap. 3 §) listas regler om upplysningar i föreskriften som även ska tillämpas i koncernredovisningen. Dvs. ett tillägg till IAS-förordningen. Paragrafen kompletteras med allmänna råd om att Rådet för finansiell rapporteringsrekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner och 3 kap. 4 § ÅRFL om specificering av bundet eget kapital bör tillämpas. Vidare bör de avvikelser och tillägg som följer av 7 kap. 5 § ÅRFL och uttalanden från Rådet tillämpas. IFRS 8 Rörelsesegment och IAS 33 Resultat per aktie behöver enbart tillämpas av noterade företag.

I bilaga 3 finns en beskrivning av årsredovisningsföreskriftens bestämmelser om koncernredovisning.

2.6 Rådet för finansiell rapportering

Rådet för finansiell rapporterings regler om koncernredovisning finns i *RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner*. Där anges följande. Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder ska företag vars värdepapper på balansdagen är noterade på en reglerad marknad inom EU

⁵ Se 1 kap. 4 § ÅRFL samt 4 och 8 §§ Förordning (1995:1600) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag.

⁶ Bestämmelserna i 1 kap. 3 § ÅRFL hänvisar till definitionerna i 1 kap. 3-9 §§ ÅRL i dessa delar.

(noterade företag) upprätta koncernredovisning i enlighet med de internationella redovisningsstandarder (IFRS) som antagits av EU.

Svenska noterade företag ska vid upprättande av koncernredovisning även tillämpa vissa bestämmelser som följer av tillämplig årsredovisningslag. RFR 1 hänvisar till de bestämmelser i ÅRL som reglerar när ett företag är moderföretag och ska upprätta koncernredovisning samt de upplysningar som ska lämnas i koncernredovisningen utöver det som följer av IFRS. Frågor som avser förvaltningsberättelsens innehåll, koncernredovisningens form och undertecknande samt delårsrapportering behandlas inte i RFR 1.

I RFR 1 anges vissa tillägg till IFRS 10 Koncernredovisning, IAS 1 Utformning av finansiella rapporter, IAS 19 Ersättningar till anställda och IAS 24 Upplysningar till närstående.

2.7 Försäkringsrörelselagen (2010:2043)

I FRL:s associationsrättsliga delar finns det vissa bestämmelser där koncernredovisningen kan ha betydelse. Det gäller främst bestämmelserna om skyddet för företagets bundna eget kapital och försiktighetsregeln, konsolideringsfond, vinstutdelning, användning av årsvinsten och fördelning av återbäring. Dessa bestämmelser finns beskrivna i *bilaga 4*.

Försäkringsrörelselagen (FRL) innehåller bestämmelser i 19 kap. om grupp-tillsyn. Dessa bestämmelser i FRL kompletteras med mer detaljerade bestämmelser i Solvens 2-förordningen⁷. Grupp-tillsynsbestämmelserna är frikopplad från redovisningen eftersom de enbart är till för solvensberäkningar. Dvs. de används inte i den finansiella redovisningen.

3. Avgränsningar

Promemorian omfattar endast bestämmelser om koncernredovisning som berör Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag (nedan benämnd årsredovisningsföreskriften).

Understödsföreningar tillämpar den upphävda föreskriften Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:26) om årsredovisning i försäkringsföretag samt därtill hörande ändringsförfattning FFFS 2009:12⁸. Inga ändringar kan därmed ske i dessa föreskrifter och allmänna råd. Enligt gällande övergångsreglering tillämpas dessa till och med 30 juni 2019.⁹

⁷ KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2015/35 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138 om upptagande och utövande av försäkringsverksamhet (Solvens II)

⁸ Ändringsförfattning FFFS 2011:28 gäller inte för understödsföreningarna.

⁹ Ett förslag på ytterligare förlängd övergångsperiod till 1 november 2019 har remitterats av Finansdepartementet. Se Promemorian Ytterligare förlängd övergångsperiod för understödsföreningar, Fi2018/03804/FPM.

4. Årsredovisningsföreskriften

Bestämmelserna om att onoterade försäkringsföretag och finansiella försäkringsholdingföretag ska upprätta sin koncernredovisning enligt IAS-förordningen, dvs. enligt 7 kap. 5 § ÅRFL infördes i FFFS 2009:12 och gäller från och med 1 januari 2010 (motsvarande ändringar gjordes i årsredovisningsföreskriften för kreditinstitut och värdepappersbolag).¹⁰ Motivet till ändringen var att det kommit ut nya versioner av IFRS 3 Rörelseförvärv och IAS 27 Koncernredovisning och separata finansiella rapporter. Dessa standarder byggde på ett nytt synsätt som enligt Finansinspektionen inte gick att tillämpa fullt ut inom ramen för koncernredovisning enligt lagbegränsad IFRS¹¹.

Efter beslutet om full IFRS har ändringar skett av dessa standarder och nya standarder med ”koncernregler” har tillkommit.

5. IFRS-regelverket

De standarder som reglerar koncernredovisningen (dvs. de som inte reglerar specifika tillgångar, skulder och avsättningar) är främst IFRS 3, IFRS 10, IFRS 11 samt IAS 1 (presentation).

IFRS 3 Rörelseförvärv

Standarden fastställer principer och krav på *förvärvaren* i ett rörelseförvärv.

Förvärvaren ska i sina finansiella rapporter:

- redovisa och värdera de identifierbara förvärvade tillgångarna, de övertagna skulderna och eventuella innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget,
- redovisa och värdera den goodwill som förvärvas i rörelseförvärvet eller en vinst vid ett förvärv till lågt pris, och
- fastställa vilka upplysningar som ska lämnas för att möjliggöra för användare av de finansiella rapporterna att bedöma rörelseförvärvets karaktär och finansiella effekter.

IFRS 3 har kompletterats med regler om hur försäkringsavtal, som ingår i ett rörelseförvärv, ska värderas vid förvärvstidpunkten.¹²

Förvärvaren ska, vid förvärvstidpunkten värdera en grupp av avtal som faller inom tillämpningsområdet för IFRS 17 Försäkringsavtal och som förvärvats i

¹⁰ Se Dnr 09-849.

¹¹ T.ex. att ett andelsinnehav som ändrar karaktär mellan att vara eller inte vara dotterföretag är att betrakta som ett köp respektive försäljning i vissa fall inte kan tillämpas i en lagbegränsad koncernredovisning.

¹² Se punkt 31 A i IFRS 3 Rörelseförvärv i bilaga D Ändringar i andra IFRS.

ett rörelseförvärv som en skuld eller tillgång i enlighet med punkterna 39 och B93–B95 i IFRS 17.¹³

IFRS 10 Koncernredovisning

Standarden fastställer principer för att upprätta och utforma koncernredovisning när ett företag har bestämmande inflytande över ett eller flera andra företag.

IFRS 11 Samarbetsarrangemang

Standarden fastställer principer för finansiell rapportering från företag som innehar en andel i ett arrangemang som styrs gemensamt (dvs. ett samarbetsarrangemang).

IAS 1 Utformning av finansiella rapporter

Standarden föreskriver grunden för utformning av generella finansiella rapporter för att säkerställa jämförbarhet både med företagets egna finansiella rapporter för tidigare perioder och med andra företags finansiella rapporter. Den innehåller övergripande krav avseende de finansiella rapporternas utformning, riktlinjer för deras struktur och minimikrav på innehållet i dem.

I punkt 5 anges att standarden använder en terminologi som passar vinstdrivande företag, inklusive affärsdrivande företag i den offentliga sektorn. Om företag med aktiviteter utan vinstsyfte inom den privata sektorn eller offentliga sektorn tillämpar standarden kan de behöva ändra beteckningarna på vissa poster i de finansiella rapporterna och på de finansiella rapporterna i sig.

---

¹³ Frågan om omvärdering av försäkringsavtal vid rörelseförvärv har diskuterats av IASB. IASB har preliminärt beslutat att inte ändra reglerna i IFRS 3. Se IASB Board meeting i december 2018.

Bilaga 1 Koncernredovisningsregler i försäkringsredovisningsdirektivet

Försäkringsredovisningsdirektivet innehåller följande regler om sammanställd redovisning (koncernredovisning).

Skäl

Vad som i rådets direktiv 83/349/EEG¹⁴ av den 13 juni 1983, grundat på artikel 54.3 g i fördraget, om sammanställd redovisning¹⁵, senast ändrat genom direktiv 90/605/EEG, sägs om undantag för försäkringsföretag gäller endast till dess att föreliggande direktiv skall börja tillämpas. Detta direktiv måste därför även innehålla särskilda bestämmelser om sammanställd redovisning för försäkringsföretag.

En sådan samordning är också mycket angelägen eftersom försäkringsföretag bedriver verksamhet över gränserna. För borgenärer, gäldenärer, delägare, försäkringstagare och deras rådgivare samt för allmänheten är det av största betydelse att dessa företags årsbokslut och sammanställda redovisning blir lättare att jämföra.

Även om det med hänsyn till vad som särskilt kännetecknar försäkringsföretag framstår som ändamålsenligt att utforma ett särdirektiv om årsbokslut och sammanställd redovisning för sådana företag, fordrar detta inte nödvändigtvis ett regelverk av annat slag än i direktiven 78/660/EEG och 83/349/EEG. Ett särdirektiv av sådan innebörd skulle varken vara lämpligt eller förenligt med de principer som samordningen av bolagsrätten bygger på, då försäkringsföretagen med den viktiga plats de intar för gemenskapens ekonomi inte kan undantas från ett regelverk avsett för företag i allmänhet. Av detta skäl har hänsyn här tagits endast till vad som är utmärkande för försäkringsföretagen, och således innehåller detta direktiv endast avvikelser från bestämmelserna i direktiven 78/660/EEG och 83/349/EEG.

Artikel 1

.....

2. När det i direktiven 78/660/EEG och 83/349/EEG hänvisas till artiklarna 9, 10 och 10a (balansräkning) eller i direktiv 78/660/EEG till artiklarna 22–26 (resultaträkning), skall hänvisningarna anses gälla artikel 6 (balansräkning) respektive 34 (resultaträkning) i det här direktivet.

3. Hänvisningar i direktiven 78/660/EEG och 83/349/EEG till artiklarna 31 - 42 i direktiv 78/660/EEG skall anses gälla med beaktande av artiklarna 45 - 62 i detta direktiv.

¹⁴ Detta direktiv har ersatts av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG.

¹⁵ EGT nr L 193, 18.7.1983, s. 1.x

4. När de nyss nämnda bestämmelserna i direktiv 78/660/EEG hänvisar till poster i balansräkningen som inte har någon motsvarighet i detta direktiv, skall hänvisningarna anses gälla sådana i artikel 6 i detta direktiv angivna poster där motsvarande tillgångar och skulder finns upptagna.

Bestämmelser om sammanställd redovisning

Artikel 65

1. Försäkringsföretag skall upprätta sammanställd redovisning och sammanställd förvaltningsberättelse i enlighet med direktiv 83/349/EEG, såvida ej annat föreskrivs i detta avsnitt.
2. I den mån en medlemsstat inte tillämpar artikel 5 i direktiv 83/349/EEG skall punkt 1 gälla också moderföretag vars hela eller väsentliga verksamhetsinriktning är att förvärva innehav i dotterföretag och att göra dem vinstbringande, såvitt dotterföretagen uteslutande eller huvudsakligen är försäkringsföretag.

Artikel 66

Direktiv 83/349/EEG skall tillämpas med följande avvikelser:

1. Artiklarna 4, 6 och 40 skall inte gälla.
2. Uppgifter som avses i den första och andra strecksatsen i artikel 9.2, alltså
  - summan av anläggningstillgångarna, och
  - nettoomsättningen,
 skall ersättas med särskilda uppgifter om de tecknade bruttopremierna såsom dessa är definierade i artikel 35 i det här direktivet.
3. En medlemsstat får tillämpa artikel 12 i direktiv 83/349/EEG också på två eller flera försäkringsföretag som inte har något sådant samband som sägs i artikel 1.1 eller 1.2 i det direktivet men som på annan grund än avtal eller bestämmelser i stiftelseurkund eller bolagsordning står under gemensam ledning. Gemensam ledning kan också bestå av betydelsefulla och varaktiga återförsäkringsförbindelser.
4. Medlemsstaterna får medge undantag från artikel 26.1 c i direktiv 83/349/EEG om en affär är avslutad enligt sedvanliga villkor i branschen och har skapat rättigheter för försäkringstagarna. Sådana avsteg skall anges, och om de har väsentlig betydelse för tillgångar, skulder, ekonomiskt läge och resultat för samtliga företag som ingår i den sammanställda redovisningen skall denna omständighet uppges i en not till redovisningen.
5. Artikel 27.3 i direktiv 83/349/EEG skall tillämpas under förutsättning att balansdagen för ett företag som omfattas av sammanställd redovisning inte ligger tidigare än sex månader före balansdagen för den sammanställda redovisningen.
6. Artikel 29 i direktiv 83/349/EEG skall inte tillämpas på sådana skuldposter som av företagsgruppen värderats med tillämpning av särskilda bestämmelser för försäkringsföretag eller på sådana förändringar av tillgångar som påverkar försäkringstagarnas rätt. Om denna avvikelse tillämpas, skall detta anges i noter.

Artikel 67

Medlemsstaterna får uteslutande för sammanställd redovisning kräva eller tillåta att hela beloppet av intäkter och vinster samt kostnader och förluster av placeringar anges i den icke-tekniska redovisningen även när dessa har samband med livförsäkringsrörelse.

Medlemsstaterna får i sådana fall dessutom kräva eller tillåta fördelning av del av intäkter och vinster av placeringar på livförsäkringsrörelsens redovisning.

Bilaga 2 Bestämmelser om koncernredovisning i ÅRFL

Bilagan innehåller en beskrivning av bestämmelserna om koncernredovisning i lagen (1995:1560) om årsredovisning i koncernföretag (ÅRFL).

Definitioner relaterade till koncernredovisning finns i 1 kap. ÅRFL. Koncernredovisningsbestämmelserna finns i 7 kap. ÅRFL.

Definitioner

1 kap. 3 § ÅRFL hänvisar till

- 1 kap. 3 § första stycket 2 ÅRL om definition av andelar,
- 1 kap. 4 § ÅRL om vad som avses med ägarintresse,
- 1 kap. 4 a § ÅRL om vad som avses med ägarintresse,
- 1 kap 5 § ÅRL om vad som avses med gemensamt styrt företag

7 kap. Koncernredovisning

Koncernredovisningens upprättande

1 § Försäkringsföretag som är moderföretag och sådana finansiella holdingföretag som avses i 1 kap. 1 § andra stycket skall för varje räkenskapsår upprätta koncernredovisning enligt denna lag, om inte annat följer av 2 §.

Årsredovisningslagens tillämpning

2 § Följande bestämmelser om koncernredovisning i 7 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas:

- 2 och 3 a §§ om när koncernredovisning inte behöver upprättas,
- 4 § 1–4 om koncernredovisningens delar,
- 5 § om dotterföretag som ska omfattas av koncernredovisningen,
- 6 § om överskådlighet, god redovisningssed och rättvisande bild,
- 7 § andra stycket om valuta,
- 8 § första meningen om allmänna krav på koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen,
- 9 § om innehav utan bestämmande inflytande,
- 10 § om balansdag,
- 12 § om enhetliga principer för koncernredovisningen och årsredovisningen,
- 13 § om eliminerings mellan koncernföretag,
- 15 § om förändringar i koncernens sammansättning,
- 16 och 17 §§ om dotterföretag och vissa andra företag,
- 18–23 §§ om hur dotterföretag ska räknas in i koncernredovisningen,
- 25–30 §§ om hur andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag ska räknas in i koncernredovisningen,
- 31 § andra och tredje styckena om koncernens system för intern kontroll och riskhantering, och
- 31 a–31 c §§ om hållbarhetsrapport för koncernen.

Vid tillämpningen av 7 kap. 31 a § årsredovisningslagen ska moderföretaget anses som ett företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Lag (2016:949).

Särskilda regler om när koncernredovisning inte behöver upprättas

3 § De i 2 § angivna bestämmelserna i 7 kap.

årsredovisningslagen (1995:1554) ska tillämpas med följande avvikelser:

1. I stället för det som sägs i 2 § första stycket 2 a) ska gälla att moderföretagets koncernredovisning har upprättats och reviderats enligt den lagstiftning som i den staten har tillkommit i enlighet med rådets direktiv 91/674/EEG av den 19 december 1991 om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/46/EG.
2. I stället för den hänvisning som i 2 § tredje stycket görs till bestämmelser om ingivande och kungörande gäller en hänvisning till 8 kap. 5, 5 a och 6 §§ denna lag.
3. I stället för den i 10 § föreskrivna tiden gäller en tid om sex månader.
4. Det som anges i 12 § första och tredje styckena om att andra värderingsprinciper får användas än i moderföretagets årsredovisning och att koncernföretagets tillgångar, avsättningar och skulder inte behöver räknas om, gäller även tillgångar vars värdering påverkar eller bestämmer försäkringstagarnas rättigheter och avsättningar som värderas med regler specifika för försäkringsrörelse. I sådant fall ska upplysning om detta lämnas i en not.
5. Fråga om tillstånd enligt 17 § att utelämnas uppgifter om dotterföretag och vissa andra företag prövas av Finansinspektionen.

Allmänna regler för koncernredovisningen

4 § För koncernredovisningen gäller i tillämpliga delar

1. de allmänna bestämmelserna om årsredovisningen i 2 kap.2 §, med undantag för hänvisningarna till 2 kap. 1–3 §§ årsredovisningslagen (1995:1554),
2. bestämmelserna om balansräkning och resultaträkning i 3 kap., med det tillägget att det som avsatts till kapitalandelsfonden ska tas upp i koncernbalansräkningen som bundet eget kapital under Andra fonder (AA.V),
3. bestämmelserna om värderingsregler i 4 kap.,
4. bestämmelserna om noter m.m. i 5 kap., med undantag för 2 § 5 och hänvisningarna till 5 kap. 21, 29, 30 och 45 §§ årsredovisningslagen, samt
5. bestämmelserna om upplysningarna i förvaltningsberättelsen i 6 kap. 1 § första stycket och 2 §, med undantag för hänvisningen till 6 kap. 2 § första stycket årsredovisningslagen.

Trots första stycket 4 får uppgifter enligt 5 kap. 40 § tredje stycket tredje meningen och 5 kap. 41 § andra stycket tredje meningen årsredovisningslagen

utelämnas i fråga om dotterföretag. Vid tillämpningen av dessa bestämmelser ska dock de lämnade uppgifterna innefatta även löner och andra förmåner från koncernföretag.

Koncernredovisning i moderföretag som omfattas av IAS-förordningen

5 § Företag som avses i 1 § och som omfattas av artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 297/2008, ska tillämpa enbart följande bestämmelser i detta kapitel:

1. 1 § om skyldighet att upprätta koncernredovisning,
2. 2 § när det gäller hänvisningarna till
  - a) 7 kap. 2 och 3 a §§ årsredovisningslagen (1995:1554) om när koncernredovisning inte behöver upprättas,
  - b) 7 kap. 4 § 4 samma lag om förvaltningsberättelse,
  - c) 7 kap. 12 § första stycket samma lag om enhetliga värderingsprinciper,
  - d) 7 kap. 31 § andra och tredje styckena samma lag om koncernens system för intern kontroll och riskhantering,
  - e) 7 kap. 31 a–31 c §§ samma lag om hållbarhetsrapport för koncernen,
3. 3 § 1, 2 och 4 när det gäller hänvisningen till 7 kap. 12 § första stycket årsredovisningslagen, med särskilda regler om när koncernredovisning inte behöver upprättas,
4. 4 § när det gäller hänvisningarna till
  - a) 2 kap. 2 § denna lag, i den del som paragrafen hänvisar till årsredovisningslagens bestämmelser i 2 kap. 5 § om form m.m. och 2 kap. 7 § om undertecknande,
  - b) 3 kap. 4 § denna lag om indelningen av eget kapital,
  - c) 5 kap. 1 § denna lag, i den del som paragrafen hänvisar till följande bestämmelser i 5 kap. årsredovisningslagen:
    - 18 § om lån till ledande befattningshavare,
    - 20 § om medelantalet anställda under räkenskapsåret,
    - 32 § om ytterligare upplysningar om lån till ledande befattningshavare,
    - 37 § om ytterligare upplysningar om anställda,
    - 38 § om könsfördelningen bland ledande befattningshavare,
    - 40 § första stycket 1 och andra och tredje styckena om löner och andra ersättningar,
    - 41 § om pensioner och liknande förmåner,
    - 42 § om tidigare styrelse och verkställande direktör,
    - 43 § om suppleanter och vice verkställande direktör,
    - 44 § om avtal om avgångsvederlag, och
    - 48 § om ersättningar till revisorer och revisionsföretag,
  - d) 5 kap. 2 § 3 denna lag med särskilda regler om upplysningar i noter,
  - e) 5 kap. 3 § 4 denna lag om villkorad återbäring,
  - f) 5 kap. 4 § 1 och 3–5 denna lag om avsättningar och eget kapital,

- g) 6 kap. 1 § denna lag, i den del som paragrafen hänvisar till 6 kap. 1 § första–tredje styckena årsredovisningslagen om förvaltningsberättelsens innehåll, och
- h) 6 kap. 2 § denna lag om särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen.

Företaget behöver inte lämna upplysningar enligt 6 kap. 1 § om upplysningarna lämnas på någon annan plats i redovisningen. I sådant fall ska förvaltningsberättelsen innehålla en hänvisning till den plats där uppgifterna har lämnats.

6 § Företag som avses i 1 § men som inte omfattas av artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder får upprätta koncernredovisning i enlighet med dessa internationella redovisningsstandarder. I sådant fall tillämpas 5 §.

Särskilda regler om indelningen av eget kapital

3 kap. 4 § Eget kapital ska delas upp på följande sätt:

1. I livförsäkringsföretag som inte får dela ut vinst ska som bundet eget kapital tas upp Aktiekapital, Garantikapital, Verksamhetskapital, Överkursfond, Förlagsinsatser, Konsolideringsfond, Kapitalandelsfond, Fond för verkligt värde, Fond för utvecklingsutgifter och vinst eller förlust för räkenskapsåret. Förlust för räkenskapsåret tas då upp som avdragspost.
2. I livförsäkringsföretag som får dela ut vinst ska eget kapital delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. Under bundet eget kapital ska det tas upp Aktiekapital, Garantikapital, Verksamhetskapital, Förlagsinsatser, Uppskrivningsfond, Reservfond, Kapitalandelsfond, Fond för verkligt värde och Fond för utvecklingsutgifter. Under fritt eget kapital eller ansamlad förlust ska det tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust och vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas då upp som avdragsposter.
3. I skadeförsäkringsföretag ska eget kapital delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital eller ansamlad förlust. Under bundet eget kapital ska det tas upp Aktiekapital, Garantikapital, Verksamhetskapital, Förlagsinsatser, Uppskrivningsfond, Reservfond, Kapitalandelsfond och Fond för utvecklingsutgifter. Under fritt eget kapital eller ansamlad förlust ska det tas upp fria fonder, var för sig, balanserad vinst eller förlust samt vinst eller förlust för räkenskapsåret. Balanserad förlust och förlust för räkenskapsåret tas då upp som avdragsposter.

Bilaga 3 Årsredovisningsföreskriftens bestämmelser om koncernredovisning

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag innehåller bestämmelser om koncernredovisning i 7 kap. Dessa finns beskrivna nedan.

7 kap. Koncernredovisning

Dotterföretag som inte konsolideras

1 § Moderföretag ska ange vilka dotterföretag som inte omfattas av koncernredovisningen. För sådana dotterföretag ska väsentliga nyckeltal anges.

Koncernredovisning

2 § Internationella redovisningsstandarder som antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder (IAS-förordningen), ska tillämpas när en koncernredovisning upprättas, oavsett om ett försäkringsföretag är noterat eller onoterat, jämför 7 kap. 6 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Ett försäkringsföretag ska i koncernredovisningen tillämpa reglerna i

- a) 5 kap. 2 och 3 §§ om placeringstillgångar för villkorad återbäring,
- b) 5 kap. 5 och 6 §§ om eget kapital och villkorad återbäring,
- c) 5 kap. 13 § om ersättningar och förmåner till ledningen,
- d) 6 kap. 1 § om förvaltningsberättelse, varvid första stycket ska tillämpas i den del stycket hänvisar till följande föreskrifter och allmänna råd i bilaga 5:
  - 1 § om upplysningar om verksamheten,
  - 3 § om nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelse-regler, och
  - de allmänna råden under 4 § om upplysningar om konsekvenser av nya föreskrifter eller principer om diskonteringsränta och om upplysningar om övervärden i fondförsäkringsverksamhet, samt
- e) 6 kap. 2 § om särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen.

Allmänna råd

Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner, och specificering av bundet och fritt eget kapital enligt 3 kap. 4 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, bör tillämpas av alla försäkringsföretag som upprättar en koncernredovisning enligt IAS-förordningen. Rådets rekommendation RFR 1 tillämpas med de avvikelser och tillägg som följer av paragrafen och bestämmelserna i lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, se 7 kap. 5 § samma lag.

De uttalanden från Rådet för finansiell rapportering som anges i de allmänna råden till första rubriken i 2 kap., punkt 2 bör tillämpas på samma sätt som RFR 1.

För följande standarder lämnas dessa förtydliganden:

a) IFRS 8 Rörelsesegment. Standarden behöver endast tillämpas i koncernredovisningen av försäkringsföretag som omfattas av standardens tillämpningsområde.

b) IAS 33 Resultat per aktie. Standarden behöver endast tillämpas i koncernredovisningen av försäkringsföretag som omfattas av standardens tillämpningsområde.

3 § Reglerna i 2 § ska tillämpas med följande anpassningar:

1. Sådana upplysningar som avser särskilt angivna poster i balansräkningen eller resultaträkningen lämnas för motsvarande tillgångar eller skulder respektive intäkter och kostnader i andra poster.

2. I femårsöversikten tillämpas, trots 6 kap. 2 §, redovisningsprinciperna i den senaste koncernredovisningen, om det inte är förenat med särskilda svårigheter.

Allmänna råd

I en koncernredovisning enligt 2 § kan avvikelser göras från de uppgifter som enligt 6 kap. 2 § allmänna råd bör lämnas i femårsöversikten, om

1. avvikelserna är nödvändiga med hänsyn till rubriceringen och klassificeringen av posterna i balansräkningen eller resultaträkningen,

2. avvikelserna anges, och

3. informationen är likvärdig med de uppgifter som bör lämnas enligt de allmänna råden.

Bilaga 4 Bestämmelser i FRL som är relaterade till koncernredovisning

Bilagan innehåller en beskrivning av bestämmelser i försäkringsrörelselagen (2010:2043) som är relaterade till koncernredovisning. Det är framför allt bestämmelser i de associationsrättsliga delarna som är relaterade till vinstutdelning, användning av årsvinsten, fördelning av återbäring,

11. kap. Försäkringsaktiebolag

Definitionerna 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551) (ABL), bestämmelserna om skyddet för företagets bundna eget kapital och försiktighetsregeln i 17 kap. 3 och 4 §§ och 18 kap. 4 § gäller för försäkringsaktiebolag enligt 11 kap. 1 § FRL.

Konsolideringsfond

19 § Ett livförsäkringsaktiebolag som inte får dela ut vinst ska ha en konsolideringsfond. Konsolideringsfonden får sättas ned bara för att täcka förluster eller för ett annat ändamål som anges i bolagsordningen. En sådan nedsättning får bara beslutas av bolagsstämman.

Aktiebolagslagen (2005:551)

Definitioner

I 1 kap. 11 § finns definitioner av begreppen moderföretag, dotterföretag och koncern.

17 kap. Värdeöverföringar från bolaget

Skyddet för bolagets bundna egna kapital och försiktighetsregeln

3 § En värdeöverföring får inte äga rum om det inte efter överföringen finns full täckning för bolagets bundna egna kapital. Beräkningen skall grunda sig på den senast fastställda balansräkningen med beaktande av ändringar i det bundna egna kapitalet som har skett efter balansdagen.

Även om det inte finns något hinder enligt första stycket får bolaget genomföra en värdeöverföring till aktieägare eller annan endast om den framstår som försvarlig med hänsyn till

1. de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet, och
2. bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Om bolaget är ett moderbolag, skall hänsyn tas även till de krav som koncernverksamhetens art, omfattning och risker ställer på koncernens egna kapital samt till koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Värdeöverföringar under löpande räkenskapsår

4 § Under tiden från och med den årsstämma där resultaträkningen och balansräkningen för ett räkenskapsår har fastställts fram till nästa årsstämma får värdeöverföringar ske med ett sammanlagt belopp som uppgår till högst det belopp som vid den första årsstämman var tillgängligt för värdeöverföring enligt 3 § första stycket. Vid beräkningen av utrymmet för

värdeöverföring skall ändringar i det bundna egna kapitalet som har skett efter den senaste årsstämman beaktas.

18 kap. Vinstutdelning

Yttrande från styrelsen

4 § Till förslaget om vinstutdelning skall fogas ett motiverat yttrande från styrelsen om huruvida den föreslagna vinstutdelningen är försvarlig med hänsyn till vad som anges i 17 kap. 3 § andra och tredje styckena. Om tillgångar eller skulder har värderats till verkligt värde enligt 4 kap. 14 a § årsredovisningslagen (1995:1554), skall det i yttrandet också anges hur stor del av det egna kapitalet som beror på att en sådan värdering har tillämpats.

Vinstutdelning på begäran av en aktieägarminoritet

11 § På begäran av ägare till minst en tiondel av samtliga aktier skall årsstämman besluta om utdelning av hälften av vad som återstår av årets vinst enligt den fastställda balansräkningen sedan avdrag har gjorts för

1. balanserad förlust som överstiger fria fonder,
2. belopp som enligt lag eller bolagsordning skall avsättas till bundet eget kapital, och
3. belopp som enligt bolagsordningen skall användas för något annat ändamål än utdelning till aktieägarna.

I bolagsordningen får det föreskrivas att vinstutdelning får begäras av aktieägare med en mindre andel av bolagets aktier än vad som sägs i första stycket. Där får även föreskrivas att rätten till vinstutdelning skall avse ett högre belopp än vad som sägs i första stycket.

En begäran enligt första stycket skall framställas, innan bolagsstämman fattar beslut om disposition av vinsten.

Bolagsstämman är inte skyldig att besluta om högre utdelning än fem procent av bolagets egna kapital. Utdelningen får inte strida mot bestämmelserna i 17 kap. 3 §.

12 kap. Ömsesidiga försäkringsbolag

Definitioner m.m.

4 § Bestämmelserna i 1 kap. 10–15 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar om moderförening, dotterföretag, koncern och avancerad elektronisk underskrift ska gälla för ömsesidiga försäkringsbolag.

Vinstutdelning

64 § Vinstutdelning till garanten och innehavare av förlagsandelar får bara ske om det följer av bolagsordningen.

Vinstutdelningen får inte överstiga det som i den fastställda balansräkningen och, i fråga om moderbolag som ska upprätta koncernredovisning, i den fastställda koncernbalansräkningen för det senaste räkenskapsåret redovisats som bolagets respektive koncernens nettovinst för året, vinst och fria fonder sedan avdrag gjorts för

1. det belopp som enligt 68 § ska användas för återbäring,
2. den redovisade förlusten,
3. det belopp som enligt lag eller bolagsordning ska avsättas till bundet eget kapital eller, i fråga om moderbolag, det belopp som av det fria egna

kapitalet i koncernen enligt årsredovisningarna för företag inom denna ska föras över till det bundna egna kapitalet, och

4. det belopp som enligt bolagsordningen på annat sätt ska användas för något annat ändamål än vinstutdelning.

Även om det inte finns något hinder enligt andra stycket, får bolaget genomföra vinstutdelning endast om den framstår som försvarlig med hänsyn till

1. de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet, och
2. bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Om bolaget är ett moderbolag, ska vid tillämpningen av tredje stycket hänsyn tas även till de krav som koncernverksamhetens art, omfattning och risker ställer på koncernens egna kapital samt till koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Användning av årsvinsten

68 § Årsvinsten i ett ömsesidigt livförsäkringsbolag och belopp som förs över från bundet eget kapital till fritt eget kapital i bolaget ska användas för återbäring, i den utsträckning

1. vinsten eller det överförda beloppet inte får tas i anspråk för vinstutdelning eller för att täcka förluster enligt bestämmelser i bolagsordningen, eller
2. annat inte följer av denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Fördelning av återbäring

69 § Ett ömsesidigt livförsäkringsbolag ska gottskriva återbäring till försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar med en fördelning som utgår från försäkringens bidrag till överskottet, om inte annat följer av bestämmelser i försäkringsavtalet eller bolagsordningen.

Vid återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104) ska

1. rätten till återbäring bestämmas enligt samma fördelning och principer som skulle ha gällt för försäkringsfall, om inte en avvikelse är försvarlig med hänsyn till
  - a) det kvarvarande försäkringstagarkollektivets rätt till återbäring, eller
  - b) försäkringsbolagets ekonomiska situation, och
2. avgifter bestämmas på grundval av de kostnader som belöper på återköpet eller överföringen och med beaktande av den fordran som kvarstår mot försäkringstagaren för kostnader som uppkommit i samband med försäkringsavtalets ingående.

Konsolideringsfond

70 § Ett ömsesidigt livförsäkringsbolag ska ha en konsolideringsfond.

Konsolideringsfonden får sättas ned bara för att täcka förluster eller för ett

annat ändamål som anges i bolagsordningen. En sådan nedsättning får bara beslutas av bolagsstämman.

13 kap. Försäkringsföreningar

2 § Lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar gäller¹⁶ för försäkringsföreningar om inte något annat följer av denna lag. Vid tillämpningen av lagen om ekonomiska föreningar på försäkringsföreningar ska det som där sägs om

1. ekonomisk förening avse försäkringsförening, och
2. föreningsregistret avse försäkringsregistret.

Hänvisningar i lagen om ekonomiska föreningar till bestämmelser i samma lag ska i förekommande fall avse de bestämmelser i denna lag som gäller i stället för eller utöver lagen om ekonomiska föreningar.

19 § I stället för bestämmelserna om värdeöverföringar från föreningen i 12 kap. 1 och 2 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar att föreningens medel får delas ut till medlemmar bara i form av återbäring eller, i samband med föreningens likvidation, som skifteslikvid.

Bestämmelserna om insatsemission, värdeöverföringar, vinstutdelning och gottgörelse i 10 kap. 3–10 §§, 12 kap. 3–5 §§, 13 kap. respektive 14 kap. lagen om ekonomiska föreningar gäller inte för utbetalningar av föreningens medel till medlemmarna i en försäkringsförening. Lag (2018:731).

Vinstutdelning till dem som tillskjutit verksamhetskaptal

20 § I en försäkringsförening får vinstutdelning ske till dem som tillskjutit verksamhetskaptal, om det följer av stadgarna.

Användning av årsvinsten

21 § Årsvinsten i en livförsäkringsförening och belopp som förs över från bundet eget kapital till fritt eget kapital ska användas för återbäring, i den utsträckning

1. vinsten eller det överförda beloppet inte får tas i anspråk för vinstutdelning eller för att täcka förluster enligt bestämmelser i stadgarna, eller
2. annat inte följer av denna lag eller lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Konsolideringsfond

22 § En livförsäkringsförening ska ha en konsolideringsfond. Konsolideringsfonden får sättas ned bara för att täcka förluster eller för ett annat ändamål som anges i stadgarna. En sådan nedsättning får bara beslutas av föreningsstämman.

---

¹⁶ Detta innebär att definitionerna i 1 kap. om moderförening, dotterföretag, koncern och koncernföretag i lagen om ekonomiska föreningar gäller för försäkringsföreningar.

Fördelning av återbäring

23 § En livförsäkringsförening ska gottskriva återbäring till försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar med en fördelning som utgår från försäkringens bidrag till överskottet, om inte annat följer av bestämmelser i försäkringsavtalet eller stadgarna.

Vid återköp eller överföring enligt 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104) ska

1. rätten till återbäring bestämmas enligt samma fördelning och principer som skulle ha gällt för försäkringsfall, om inte en avvikelse är försvarlig med hänsyn till
  - a) det kvarvarande försäkringstagarkollektivets rätt till återbäring, eller
  - b) försäkringsföreningens ekonomiska situation, och
2. avgifter bestämmas på grundval av de kostnader som belöper på återköpet eller överföringen och med beaktande av den fordran som kvarstår mot försäkringstagaren för kostnader som uppkommit i samband med försäkringsavtalets ingående.

Lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar

Definitioner

I 1 kap. 10-12 §§ finns definitioner av begreppen moderförening, dotterföretag och koncern. Koncernföretag definieras i 13-14 §§.